

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

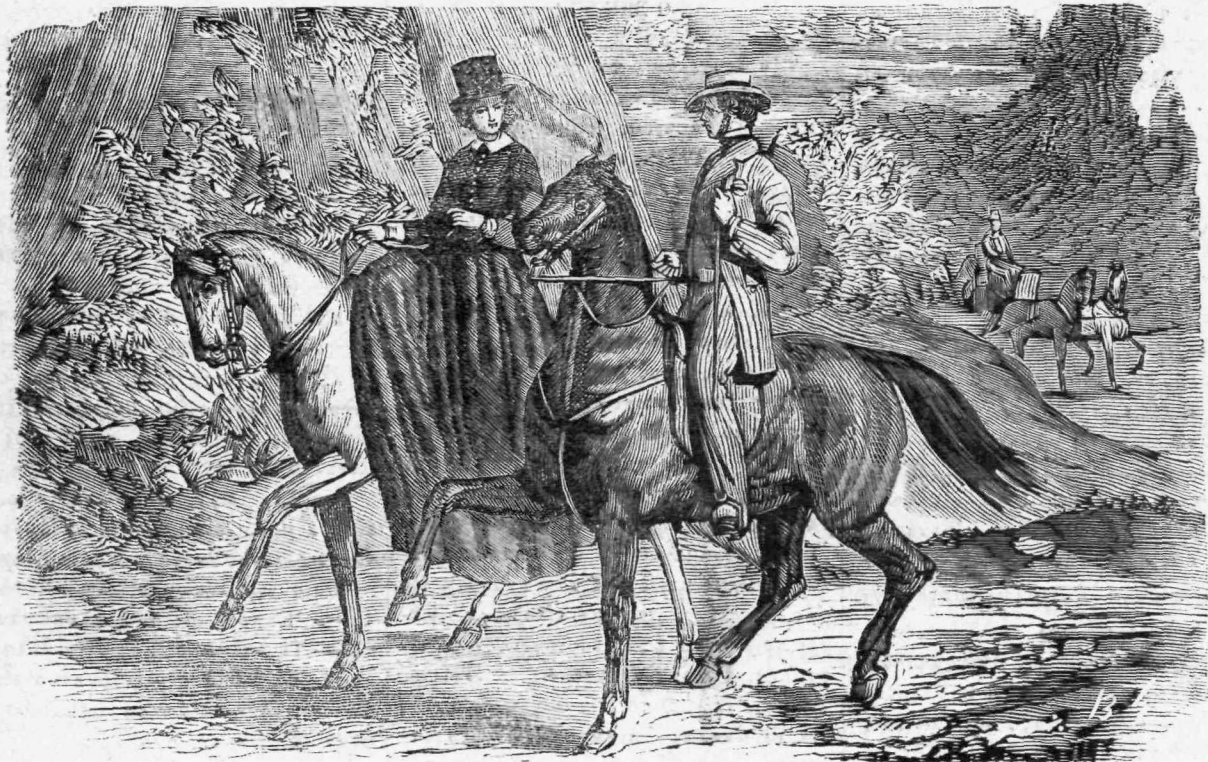
Ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Πιστριῶς καὶ Γερανίου, ἀριθ. 30.

N.E. MANITAKΗΣ

Διευθυντής

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΡΜΟΗΣ		ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
Ἐν Ἀθήναις	ἔτησίᾳ ὀρ. ν. 8	Κάρμεν καὶ Ἀναΐς, μυθιστόρημα Ponson du Terrail, μετὰ εἰκόνας, μετάφρ. Ε. Σχινᾶ.—Οἱ δύο καλλιτέχναι, διήγημα, ὑπὸ Λάμπρου Ἐνοᾶλη.—Ποίησις. Κολάσεως Δάντου μετάφρ. Π. Βεργωτῆ.—Ποικίλζ.—Λύσις αἰνίγματος.—Ἄνιγμα.—Γνωστοποιήσις.	Ἐν Ἀθήναις..... Λεπτ. 10
» »	ἔξαμην. » 5		» ταῖς ἐπαρχ. .... » 15
» ταῖς ἐπαρχ.	ἔτησίᾳ » 10		» τῶ ἐξωτερικῶ..... » 25
» »	ἔξαμην. » 6		
» τῶ ἐξωτερικῶ	ἔτησίᾳ φρ. » 15		Φύλλα προηγούμενα λεπτ. 50

— Θεέ μου! δεσποινίς, μονομαχῶ ὁσάκις τύχη εὐκαιρία. — Σελίς 74, στήλη 1.

ΚΑΡΜΕΝ ΚΑΙ ΑΝΑΪΣ

PONSON DU TERRAIL

VIII

ΑΠΟΚΛΑΥΨΕΙΣ. — Συνέχεια.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Κάρμεν, ἄγγελος τῆς εἰρήνης πρὸ πάντων, οὐδὲν ἐφοβέιτο μᾶλλον ἢ συμβεβηκός τι, τὸ ὁποῖον ἐπερχόμενον θὰ ἐτάραττε τὴν κατ' ἐπιφάνειαν ἡσυχίαν τοῦ πύργου· ἔπειδὴ ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἔβλεπε τὴν ἡσυχίαν ταύτην καταστροφομένην, ἂν ὁ Βίκτωρ ἐφρίπτετο ἐν μέσῳ τῶν κατοίκων του καὶ προσκάλει τὸν μαρκήσιον, — εἶναι εὐκόλον νὰ ἐννοηθῇ μετὰ πόσης ἐπι-

μονῆς προσεπάθησε νὰ τὸν πείσῃ νὰ ἐγκαταλίπη τοὺς ἐκδικητικούς σκοπούς του.

Εὐσεβὴς ὡς ἡ μήτηρ της, ἡ Κάρμεν ἐπίστευεν εἰς τὴν θεϊαν δικαιοσύνην καὶ ἤλπιζεν ὅτι ὁ Θεός, ἐπαγρυπνῶν ἐπὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ ἀγαπωμένους, θὰ προσήγγιζεν αὐτὴν εἰς τὸν Βίκτωρα φυσικῶς καὶ ἄνευ κλονισμῶν.

Ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ Φρανσεῖς ἐλυπήθη, χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ τὴν κατακρίνη φανερά, διὰ τὴν ἀποπομπὴν τοῦ γέροντος Ἀντωνίου· δὲν εὗρισκε δὲ παρά τῃ κυρίᾳ δὲ Φλάρ οὐδένα λόγον ἀποστροφῆς πρὸς νέον ἄνδρα, πλήρη μέλλοντος, καὶ τοῦ ὁποίου ὁ βαθμὸς ἦτο τίτλος εὐγενείας : — ὁ μαρκήσιος μόνος ἐδύνατο νὰ ἦναι πρόσκομμα εἰς τὴν πα-

ρουσίασιν τοῦ Βίκτωρος εἰς τὸν πύργον. Ἦρκει μόνη αὐτὴ ἡ σκέψις νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ μαρκησιου ἰδιαιτέραν συνδιάλεξιν.

Μετὰ τὸ πρόγευμα λοιπόν, ἔπειδὴ ὁ καιρὸς ἦτο ὠραιότατος, ὁ Φρανσεῖς προέτεινε περίπατον ἐφ' ἀμάξης εἰς τὰ πέριξ.

Ἐ γηραιὸς Φλάρ, ὁ Ἰάκωβος Νικου, ὁ Φρανσεῖς καὶ ἡ σύζυγός του ἀνέβησαν ἐπὶ τῆς ἀμάξης. Ὁ Φρανσεῖς ὠδήγει.

Ἡ Κάρμεν καὶ ὁ μαρκήσιος ἀνέβησαν ἐπὶ ἵππων.

Ἄνεχώρησαν πάντες συγχρόνως.

Ἡ Κάρμεν ἐκέντησε τὸν ἵππον πρὸς τὰ ἐμπρός· ὁ μαρκήσιος τὴν ἠκολούθησε καὶ οὕτως εὐρέθη αὐτὴ εἰς καλλιτέ-

— Φίλτατέ μοι, εἶπεν ὁ Βίκτωρ, θά με συγχωρήσης, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐπανέρχομαι, εἴμεθα τόσον ὀλίγον ἐνήμεροι εἰς τὰς νέας συγγραφάς, ὥστε οὐδέποτε ἤκουσα νὰ γίνεταί λόγος περὶ σοῦ.

— Ἔλα δά! ἀδύνατον. . . .

— Ἐν τιμῇ!

— Στάσου! ἐκραύασεν ὁ Χριστιανός, εἶμαι ζῶν! ἐλησμόνησα νὰ σοι εἴπω ὅτι ἔλαβον ψευδώνυμον, ἀγαπητέ· αὐτὸ τὸ ὄνομα Χριστιανός εἶναι πολὺ κοινόν, τὸ οἰκογενειακόν μου ὄνομα ὄχι ἀριστοκρατικόν· ἐτροποποίησα τὸ πρῶτον καὶ ἤλλαξα τὸ δεύτερον· ὀνομάζομαι ὁ δραματοῦργός Χριστιανὸς Ὀρνιτόσκη.

— Διάβολε! ἐκραύασεν ὁ Βίκτωρ, κάπου εἶδα τὸ ὄνομα αὐτό· δὲν ἔγραψες δράμα ἐπιγραφόμενον: Ἰακώβος ὁ Λεπρός;

— Ναί.

— Λοιπὸν οἱ ζέφυροί μας τῆς Κωνσταντίας μᾶς ἔδωκαν μίαν παράστασιν.

— Καὶ τί λέγεις;

— ὦ! εἶπεν ὁ Βίκτωρ, δὲν εἶναι ἀπολύτως κακόν.

— Ἀρέσκεσαι εἰς τὰς κυριολεξίας, ἄς ᾄναι!

Ὁ Βίκτωρ ἔτεινε μειδιῶν τὴν χεῖρα εἰς τὸν φίλον του.

— Τώρα, εἶπεν οὗτος, ἄς ὀμιλήσωμεν περὶ σοῦ.

Ὁ Βίκτωρ διηγῆθη τοὺς μόχθους τοῦ τοῦς δεκαετῆς πολέμου του, εἶτα τὸν ἔρωτά του, τὴν ἐλπίδα του . . . πολλὰ καὶ διάφορα.

Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ὁ Χριστιανός, ὅστις εἶχε τὴν ἀνόητον ἰδέαν, ὅτι γνωρίζει τὰς γυναῖκας, — ὡς ἂν εἶχε κατορθώσει τις ἐν τῷ κόσμῳ νὰ φθάσῃ ποτὲ εἰς τοιοῦτον ἀποτέλεσμα! — τῷ ἀνέπτυξε θεωρίας πολὺ ὠραίας καὶ καθ' ὀλοκληρίαν παραλόγους.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται τὸ θαυμάσιόν σου;

— Κάρμεν.

— Κάρμεν ποία;

— Κάρμεν δὲ Φλάρ.

— Δὲ Φλάρ; στάσου, ἐγνώρισα ἓνα βουλευτὴν ἔχοντα τὸ ὄνομα αὐτό.

— Εἶναι ἀδελφός της.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀγαπητέ, ἂν ἔχῃς ἀνάγκην μεσίτου, ἰδοὺ ἐγώ.

— Ὁ ἀ ἰδωμεν, εἶπεν ὁ Βίκτωρ σκεπτικώς.

— Ἄλλ' ἐν τούτοις σὲ προειδοποιῶ περὶ ἐνὸς πράγματος.

— Περὶ τίνος;

— Ὁ ἀ ὑπάγω νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ ἀπὸ αὔριον.

— Ὅπως θέλεις.

Τὴν ἐπαύριον τῶντι ὁ Χριστιανός μετέβη εἰς Νογαρέτ. Ὁ Φρανσῆς εἶχε συναντήσει αὐτὸν εἰς τινὰς αἰθούσας

τῶν Παρισίων· τὸν παρουσίασεν εἰς τὴν σύζυγον, τὸν πατέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν του, καλῶν αὐτὸν εἰς τὸ δεῖπνον.

Συνάμα ὁ Χριστιανός ἀνεγνώρισε τὸν κ. Λεσταν, τὸν ὁποῖον εἶχε συναντήσει πρὸ τινῶν ἐτῶν εἰς τὸ καφενεῖον τῶν Παρισίων, τοῦ ὁποῖου ἦσαν θαμῶνες ἀμόφτεροι. Ἡ γνωριμία ἐντὸς ὀλίγου ἀνευρέθη.

Κατὰ τὸ δεῖπνον ὁ ἡμέτερος δραματικὸς ποιητὴς ἐδαπάνησεν ἀσώτως ἐκ τοῦ ἐλαφροῦ ἐκείνου πνεύματος, τὸ ὁποῖον τρέχει τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων, εὐδοκίμει πανταχοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον καὶ οἱ κοινότεροι τῶν ἀνθρώπων, τῇ βοήθειᾳ ἰσχυρᾶς μνήμης, ἔχουσιν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ὁσάκις θελήσωσιν.

Τὴν ἐνάτην ὥραν ὁ Χριστιανός ἀνεχώρησεν, προπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Φρανσῆ καὶ τοῦ μαρκησίου μέχρι τῶν κάτω τῆς μεγάλης κλίμακος.

Ἄλλ' ἀντὶ ν' ἀπέλθῃ, ὁ ἡμέτερος ποιητὴς ἤκουσε γέλωτας καὶ συνομιλίας εἰς τὸ ἐστιατόριον, καὶ εὔρε τὴν Γιαννούλαν διηγουμένην, ἅπαξ ἔτι, εἰς πολυάριθμον καὶ προσεκτικὸν ἀκροατήριον τὴν παράδοσιν περὶ τῆς ὀπῆς τοῦ Σατανᾶ.

X

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Ὁ Φρανσῆς ἐκάπνιζεν ἀφελῶς τὸ σιγάρων του ἐν τῷ κήπῳ, ἀναμένων νὰ σημάνῃ ὁ πρῶτος ἤχος τῆς δεκάτης ὥρας, ὅπως μεταβῇ εἰς τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν του, ὅπταν παρετήρησεν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, ἐξερχόμενον τοῦ πύργου, τὸν συνδαιτημόνα του Χριστιανόν.

Πῶς οὗτος, ἐνῶ ἀφῆκε τὴν αἰθούσαν περὶ τὴν ἐνάτην, εὐρίσκετο εἰσέτι ἐκεῖ περὶ τὴν δεκάτην;

— Καὶ πόθεν ἐξέρχεσθε; τὸν ἠρώτησεν οὗτος· σὰς ἐνόμιζον ὅτι εἴσθε εἰς τοῦ Βίκτωρος.

— Μὰ τὴν πίστιν μου! φίλτατε ἀμφιτρώων, ἀπεκρίνατο ὁ ποιητὴς ἀνευ περιφράσεως, καταβαίνων ἤκουσα τὴν ὑποτρέμουσαν φωνὴν τῆς μαγείρου σας, δημηγορούσης εἰς τὸ ἐστιατόριον, καὶ ὑπὸ τῆς περιεργείας ὠθούμενος εἰσῆλθον. . .

— Ἄ! εἶπεν ὁ Φρανσῆς μετὰ τάνου ἀνθρώπου σπουδαίως ζητοῦντος ποῖον θέλητρον ἐδύνατο νὰ ἔχῃ δι' ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων ἢ βραγχῆ φωνῆ μιᾶς μαγείρου.

— Θεέ μου! ναί, ὑπέλαβεν ὁ Χριστιανός, καὶ ἡμειψθὴν μεγαλοπρεπῶς διὰ τὴν περιέργειάν μου.

— Μπᾶ! ἐψήθουριεν ὁ Φρανσῆς ἐκπεπληγμένος.

— Ἀναμφιβόλως, διότι ἤκουσα ἀ-

ξιοπεριέργων παράδοσιν, σὰς τὸ ὀρκίζομαι.

— Σὰς ἐνδιαφέρουσι λοιπὸν αἱ μωρολογίαι αὐταί;

— Πῶς, φίλτατε ἀμφιτρώων, ἀποκαλεῖτε μωρολογίας δρᾶμα τόσον ζωηρόν; ἀλλ' εἶναι ἀξία τοῦ Σαξίπηνου, τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ, τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ ἢ παράδοσιν αὐτή! Εἶναι φυσικὴ καὶ ποιητικὴ συνάμα.

— Νομίζετε; ἐτονθόρυσεν ὁ σιδηρουργός μετ' ἐκφράσεως ἐμφανιούσης τελείαν δυσπιστίαν.

— Διάβολε! καὶ μάλιστα θέλω νὰ τὴν δραματοποιήσω.

— Ἄ! ἐξηκολούθησεν ὁ Φρανσῆς.

— Νὰ τὴν μεταβάλω εἰς δρᾶμα ζωηρότατον, μὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! μόνον, ἐννοεῖτε, θὰ τροποποιήσω τὴν χρονολογίαν, τὸν τόπον, τὰ ἐνδύματα· εἰς τὰς ἡμέρας μας σκηνὴ φρεουδαλικὴ δὲν θὰ εἶχε μεγάλην ἐπιτυχίαν· ἐκτὸς τούτου δὲν ἤξεύρω πῶς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διασχίσωμεν ἓνα βράχον ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ νὰ καταποντίσωμεν ἓνα πύργον εἰς τὸ βάθος ἐνὸς χιμαῤῥου. Ὅθεν ἐξ ὑποθέσεως ὅλως φανταστικῆς θὰ κάμω τὴν ὑπόθεσιν πραγματικὴν, κοινωνικὴν. . . Ἀντὶ πύργου γοθτικοῦ ἐξοχικὴν οἰκίαν εἰς τὰ 1844· ἀντὶ πυργοδεσπότη τοῦ ἓνα ἀγαθὸν πολίτην, ἓνα βιομήχανον, ἓνα ἔμπορον, ἀδιάφορον! Τὸ οὐσιώδες εἶναι νὰ ἔχωμεν ἐνδύματα τῆς πόλεως. . .

Ἄλλὰ σὰς κουράζω, διέκοψεν ὁ ποιητὴς, αἱ λεπτομερείαι αὐταὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σὰς ἐνδιαφέρωσιν. . .

— Ὅχι, ὄχι, ἐξακολούθησατε, ἀγαπητέ κύριε Χριστιανός, ἀπεκρίνατο ὁ Φρανσῆς, ἐν μέρει προσβεβλημένος ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ἥτις ἐφαίνετο ἀποδίδουσα αὐτῷ ἀνικανότητα περὶ τὴν ἐκτίμησιν φιλολογικοῦ ἔργου, ἐν μέρει περίεργος νὰ μάθῃ πῶς τοιοῦτον ἔργον κατεσκευάζετο.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Χριστιανός, τὸν ὁποῖον ἔτρωγε φοβερά ἢ γλώσσά του, θὰ σὰς ἐκθέσω ἐν συντομίᾳ τὸ σχέδιόν μου.

— Ἄς ἀκούσωμεν, εἶπεν ὁ Φρανσῆς, περῶν τὸν βραχιονά του ὑπὸ τὸν τοῦ ποιητοῦ καὶ προσφῆρων αὐτῷ σιγάρων.

Ὁ Χριστιανός ἤναψε τὸ σιγάρων του καὶ ἤρξαντο ἀμόφτεροι περιπατοῦντες ἐπὶ τῆς λεπτῆς ἀμμου τῆς δειροστοιχίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπιπτον αἱ ἀκτίνες τῆς σελήνης διὰ τῶν κλάδων τῶν καστανεῶν.

— Ἔλεγον λοιπὸν, ἐξηκολούθησεν ὁ ποιητὴς, ὅτι θὰ μετέφερον τὴν σκηνὴν εἰς τὰς ἡμέρας μας· ἤθη τοῦ λαοῦ, ἐνδύματα ὡσαύτως. . . σύζυγος ἀγαθὸς καὶ ἐντιμὸς μεταξὺ τῶν τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα ἐτῶν, — ἡ ἡλικία τῶν ἀπατωμένων συζύγων — γυνὴ ἐπιτη-

θεία, έρωτόληπτος, εισάγουσα, υπό πρόφασιν όποιανδήποτε, εις τόν οίκον άνδρα νέον και ώραιον με όφθαλμούς μέλανας, άνάστημα λεπτοφύες, πώγωνα και μύστακα λεπτόν, κόμην λεόντος, φέροντα ένδύματα έκ του καταστήματος Δουζοτουά και γευματίζοντα εις τό άγγλικόν καφενεϊόν. Αύτός έγκαιθιδρύεται, ως ο διάβολος ένεκαθιδρύθη παρά τῷ πυργοδοσπότῃ— άντι όμως να πηγαίνει, ως εκείνος, εις τήν θήραν μετά του φιλοξενούντος, τῷ δμιλεϊ περί χρηματιστικῶν ύποθέσεων, έμπορίου, σιδηροδρόμων και πολιτικῆς· καθίσταται φίλος του, άχώριστός του, έτερος έγώ αυτού.

Είς τό μέρος αυτό τῆς δμιλίας ο έντιμος Φρανσῆς έποίησε κίνημα άνησυχίας.

— Δέν εύρίσκετε τοῦτο φυσικόν ; ήρώτησεν ο ποιητής συνοφρουόμενος.

— Πολύ μάλιστα· προχωρείτε.

— Ός πάντες οί σύζυγοι, ως ο πυργοδοσπότης τῆς παραδόσεως, ο χρηστός αυτός άνθρωπος, ο τυφλός, είναι έρωτόληπτος.... λατρεύει τήν σύζυγόν του και έχει πλήρη έμπιστοσύνην εις αυτήν.... Ένωσείτε ;

— Ναί, ναί, είπεν αποτόμως ο Φρανσῆς.

— Τότε ο έτερος έγώ, ως τόν όνομάζωμεν οὔτω, τολμά τά έσχατα. Έβριψε ρίζας, είναι άπαραίτητος, δύναται να άνεργήση. Αντί τῆς διοικήσεως τῶν όπλιτῶν του εύπίστου φίλου του, οί πολίται σήμερον δέν έχουν σιδηροδρόμους, έν δυνάμει ως οί πυργοδοσπόται άλλοτε, — λαμβάνει τήν διεύθυνσιν τῶν ύποθέσεων του, τῆς περιουσίας του, διαχειρίζεται τά χρήματά του και ήσυχια, ήσυχια.... τόν κλέπτει ! Τοῦθ' όπερ, ως άριστα έννοεíte, οὔδύλως διαταράσσει τās άγαθās σχέσεις τās ύφισταμένες μεταξύ αυτού και τῆς γυναικός... ή γυνή άγνοεί τά πάντα, καθ' ύπόθεσιν....

Ο Χριστιάν έσταμάτησε ν' άναπνεύση.

— Έμπρός ! έμπρός ! είπεν ο Φρανσῆς, ένδιαφερόμενος άκουσίως και κατειλημμένος υπό είδους τινός πυρετώδους άνυπομονησίας.

— Μέχρι τοῦδε οὔδέν έκτακτον, είναι ή εκθεσις τῆς ύποθέσεως. . . 'Αλλ' ιδού πῶς ή θέσις τῶν πραγμάτων περιπλέκεται· ο σύζυγος έχει ένα φίλον, — ένα άνόητον ! — ο φίλος οὔτος νομίζει καθήκόν του να τῷ δμιλήσῃ και έμβάλλῃ μίαν ύπόνοιαν εις τόν νοῦν του.

Γινώσχετε δέ τί είναι ή ύπόνοια ; Μία μικρά σταγών άξέος, παχέια τό πρώτον ως κεφαλή καρφίδος, καταπίπτουσα επί σώματος λείου. Μόλις ψάυση αυτό πλατύνεται, αυξάνει, αυξάνει βραδέως, εἴτα ταχύτερον, και καθίσταται πῦρ καταναλίσκον, μαρτύριον

άγριον, σκώληξ διαβιθρώσκων.

Ο Φρανσῆς κατέβη τοσοῦτον ώχρόν, ώστε και ύπ' αυτό τό ώχρόν φέγγος τῆς σελήνης ή ώχρότης του προσώπου του ήτο καταφανής.

'Αλλ' ο ποιητής, όστις ένεθουσία έφ' όσον ή διήγησίς του έλάμβανε διαστάσεις δραματικές, έξηκολούθησε χωρίς οὔδεμίαν να δώση προσοχήν :

— Καταληφθεις άπαξ υπό τῆς ύπονοίας ο σύζυγος κατασκοπεύει, βεβαιούται και θέλει να εκδικηθῆ. Έδῶ θα θέσω εύφυς τι και λεπτόν, τό όποϊον θ' άναστατώσῃ τό θέατρον, — ίχνη βημάτων . . . νέον τό τέλος ως πειστήριον . . . θα εύρω . . . Ο ήπατημένος σύζυγος εγείρεται του ληθάργου, μεταμορφούται . . . δέν θα έχωμεν έγερσιν λέοντος. . . αλλά άρνίον μεταβαλλόμενον εις λέοντα . . . Κατανοεíte τό δραματικόν του μέρους, πῶς ;

— Ναί, έψιθύρουν ο Φρανσῆς μετά φωνῆς άψύχου.

— Γώρα θα περιμένωσι λύσιν όμοίαν πρὸς τήν τῆς παραδόσεως . . . Οὔδύλω· αλλάσω τήν λύσιν . . . Ο έραστής δέν παρουσιάζει, — ως ο διάβολος εις τόν πυργοδοσπότην, — εις τόν άτυχή σύζυγον πωλητήριον τῆς ψυχῆς του έν τάξει, δέν καταπίνει τήν οίκίαν του.

Οχι, πράττει τι καλλίτερον . . . δραπετεύει μετά τῶν χρημάτων και τῆς γυναικός . . .

Ο Φρανσῆς έρρίγησεν.

— Και τοῦτο, είπεν ο ποιητής ένθους, έν τέταρτον πρὸ τῆς άφίξεως του εκδικητοῦ συζύγου. Οὔτος νομίζων ότι θα καταλάβῃ τούς ένόχους, ρήγνυει τήν θύραν και εμφανίζεται επί του οὔδου, άπειλητικός, φοβερός, κρατῶν άνά έν πιστόλιον εις εκάστην χεῖρα . . . Εϊκών.

Δυστυχῶς τό δωμάτιον είναι κενόν, οί ένοχοι φεύγουσι διά του σιδηροδρόμου και, επειδή δέν καταφθάνεται σιδηροδρομική άμαξοστοιχία ως συνήθης άμαξα, ο σύζυγος στηρίζει τό στόμιον ενός πιστολίου επί του μετώπου του, και τοῦτο άποτελεῖ τήν ήθικότητα του δράματος, τό όποϊον άναμφιέκτως θα ήταν έν τῶν καλλίστων τῶν Παρισίων και σχετικῶς έναρεστῶτατον. Δευτέρα εϊκών ! Η αυλαία καταπίπτει και τό θέατρον κρημνίζεται υπό τά χειροκροτήματα. Ο συγγραφεύς διαφεύγει διά τῶν έρεπιών.

Φίλτατέ μοι, έξηκολούθησεν ο Χριστιάν άνοίγων τήν κιγκλιωτήν θύραν του κήπου εις τήν όποιάν είχαν φθάσει, και πλήττων έλαφρῶς επί του ώμου τόν Φρανσῆν, θα έπιτύχω τοῦλάχιστον εκατόν παραστάσεις. . . 'Αλλ' έν τούτοις, επειδή παρήλθεν ή ώρα και ο κῶδων του έργοστασίου σῆς καλεῖ άναμφιβόλως, σῆς άφίνω και σῆς εύχομαι καλήν νύκτα... Ές αύριον· θα ελ-

θω να σῆς εύχαριστήσω διά τό δεῖπνον.

Ο Φρανσῆς έσφιγξε μηχανικῶς τήν χεῖρα του Χριστιάν και, ένῶ εκείνος άπεμακρύνετο τονθορίζων άσμά τι, διέμεινεν άκίνητος, άπολιθωμένος, άναυδος, υπό τήν πίεσιν φοβεράς καταθλίψεως . . .

— Έμπρός ! είπεν επί τέλους, είμαι τρελός !

Έλαβε τήν πρὸς τό έργοστάσιον άγούσαν, έσηλθεν εις αυτό και παρέστη εις τήν τῆξιν του σιδήρου.

'Αλλ' ή σταθερά θερμότης τῶν κλιβάνων και του πυρίνου ποταμοῦ του βυθίζομένου εις τήν άμμον δέν κατῴρθωσε να έλαττώσῃ τήν ώχρότητά του. Ο ιδρώς, όστις δέν έπαυσεν άνθρώσκων επί του μετώπου του και βρέχων τούς κροτάφους του, διέμεινε παγετώδης έν μέσω τῆς φλεγούσης εκείνης άτμοσφαιρας.

Δευτέρα τῆξις του μετάλλου άπέτυχε τελείως, ο χυτοσίδηρος παρήχθη κακῆς ποιότητος, όπερ έπέφερε καταφανῆ ζημίαν, ένεκα τῆς όποιας ή φύσις του βιομηχανοῦ επανέλαβε τήν έξουσίαν τῆς επί τῆς του συζύγου.

(Συνέχεια εις τό προεχές)

Ε. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ίδε προηγούμενον φυλλάδιον)

Δέν δύναμαι να βεβαιώσω, αν αύτη ήκουσεν ή οὔχι τās άνταλλαγείσας μεταξύ τῶν δύο νέων λέξεις, αλλά τό πρώτον της είχε καλυφθῆ υπό φοβεράς ώχρότητας, ένῶ οί όφθαλμοί της είχαν άπολέσῃ άπαν τό πῦρ και τήν ζωηρότητα, ήν είχαν πρὸ ολίγου.

Οί δύο άνδρες, πατήρ και υίός, άπέυχον βήματά τινα, αύτη δέ, είτε εκ τῆς παραχῆς, είτε εξ έπίτηδες, ώλισθησε και συγχρόνως έτεινε τήν χεῖρα πρὸς τόν νεανίαν, όστις, μη δυνάμενος να πράξῃ άλλως, ώρεξε τήν δεξιάν, όπως κρατήσῃ τήν πίπτουσαν γυναίκα, ένῶ διά τῆς άριστερας υπεβάσταζεν αυτήν εκ τῆς όσφύς.

Ήσθάνθη τήν θερμήν χεῖρα τῆς Οθωμανίδος, ἥς ή χροιά και τό βλέμμα επανῆλθον έν ριπή όφθαλμοῦ εις τήν πρώτην αὐτῶν κατάστασιν, σφίγγουσαν τήν ιδιικήν του μετά δυνάμεως άσυνήθους εις χεῖρα γυναικός, ένῶ, προσπαθοῦσα να κρατηθῆ, ώλισθαίνεν εκ νέου.

Άρά γε προσποιουμένη, άρά γε διότι αληθῶς είχαν άπολέσῃ τήν ισόρροπίαν; . . .

Είναι τόσον εύκολον να έξολισθήσῃ τις, να χάσῃ τήν ισόρροπίαν ! . . .

— Ἐκινδύνευσα γὰρ ἐξάπλωθῶ καθ' ὅλον τὸ μήκος τοῦ ἀναστήματός μου, ἐὰν δὲν μ' ἔδιδε τὴν χεῖρα ὁ Πέτρος, εἶπε, πλησιάζουσα πρὸς τὸν σύζυγόν της, ὅστις μετὰ τοῦ Ἀχμέτ εἶχε σταματήσει, ἕτοιμος γὰρ δράμῃ πρὸς βοήθειαν τῆς γυναίκός του.

Στραφεῖσα δὲ πρὸς τὸν νεανίαν:

— Σὰς εὐχαριστῶ, κύριε, προσέθηκα, βλέπουσα αὐτὸν ἀτενῶς.

— Δὲν σὰς εἶπα ἐγώ, ὅτι δὲν εἶναι σήμερον καιρὸς διὰ περιπάτους! εἶπεν ὁ Ὄθωμανός. Ἀλλὰ ποῦ γὰρ πάρουν ἀπὸ λόγια γυναικεῖται κεφαλαί!

Διήλθον κατὰ μήκος τὴν μεγάλην ὁδόν, ἣν κατέστησε μεγαλειτέραν ἢ μακρὰ ἡμῶν διήγησις, εἰσῆλθον εἰς τινα καταστήματα, κατ' ἀπαιτήσιν τῶν γυναικῶν—ἡ περιεργία εἶναι τὸ πρῶτον αὐτῶν ἐλάττωμα—ἠγόρασαν παρ' ἄλλων γλυκίσματα καὶ ποικίλων εἰδῶν ἐδώδιμα, κατασκευαζόμενα ἐπίτηδες διὰ τὰς ἐορτὰς τῶν νηστεϊῶν, καὶ ἐπὶ τέλους ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνῶ τὸ ὠρολόγιον τῆς πόλεως ἐσήμαινε τὴν ἕκτην τῆς νυκτός, ἥτοι τὴν δωδεκάτην περίπου τοῦ μεσονυκτίου.

Ε'

Ὁ μπέης μετὰ τοῦ υἱοῦ του καὶ τοῦ ξενιζομένου Πέτρου, ἅμα εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, διηυθύνθησαν πρὸς τὸ *Σελαμλικ* (1), ἐνῶ αἱ δύο γυναῖκες εἰσῆλθον εἰς τὰ ἐκεῖ τῶν δώματα, τὸ χαρῆμα.

Ἄν ἔπραξαν τοῦτο μετ' εὐχαριστήσεως ἢ οὐχί, ἀφίνομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας γὰρ μαντεύσωσιν ὑποθέτομεν ὅμως ὅτι θὰ καταράσθησαν ἀπειράκις τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἔβλεπον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου Ὄθωμανίδες.

Μετ' ὀλίγον ἡ κνίσσα τῶν ἀναθερμαινομένων φαγητῶν, διαπερῶσα τοὺς θαλάμους καὶ τὰ δωμάτια τῆς οἰκίας, ἔφθανε μέχρι τῆς αἰθούσης, τῆς χρησιμεύουσας ὡς ἐστιατόριον, διερεθίζουσα τὰ ὄργανικὰ νεῦρα τῶν ἀναμεινόντων.

Ὁ γέρον μπέης ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπεσκέπτετο φιαλίδια πλήρη εὐώδους ῥακῆς, ποτοῦ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ πρὸ παντὸς γεύματος ἡ δειπνίου.

Μετὰ τὴν πόσιν τῆς ῥακῆς,—ἡ μετὰ τὸ *ρακί-κέφ*, ὡς λέγουσιν οἱ Τοῦρκοι—ὁ Ὄθωμανός ἔκρουσε τὰς παλάμας, πάρχουτα δὲ ἐνεφανίσθησαν ὑπηρεταί, κομίζοντες τὴν τράπεζαν μετὰ τὰ φαγητά.

Ἐν πρώτοις ἔστρωσαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ δωματίου μέγα τετράγωνον ὑφασμα ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ἔθηκαν κάθισμα, ἄνευ ἐρσινωτότου, ἀνεστραμμένον, μετὰ τοὺς τέσσαρας δηλαδὴ πόδας αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄνω, ἐπ' αὐτοῦ δὲ δι-

σκον χαλκοῦν, καλῶς γανωμένον, ἐν ᾧ ἦσαν ἀγγεῖα ἐπίσης χαλκῆ καὶ λευκῆ, κεκαλυμμένα διὰ σκεπασμάτων ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου. Στενὸν καὶ μακρὸν χειρόμακτρον ἐτέθη πέριξ τοῦ σοφρά (1) μετὰ ταῦτα δὲ τρία προσκεφάλαια, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔμελλον γὰρ καθήσωσιν οἱ συνδαιτημόνες.

Ἄλλος ὑπηρετής, παρὰ τὴν θύραν εὐσεβάστως ἰστάμενος, ἐκράτει ἐν χερσὶ λεκάνην μετὰ προχόης, μεταλλίνας, πολυτελῶς καὶ μετὰ λεπτότητος ἐργασμένες, ἔχων ἐπὶ τοῦ ὤμου λευκότατον καὶ κατὰ ἄκρα χρυσοῖς καὶ μεταξίνοις ἄνθει κεκοσμημένον μάκτρον.

Εἰς τὸ νεῦμα τοῦ μπέη ἐπλησίασε μετὰ σεβασμοῦ, χέων ἐνὶ ἐκάστῳ ὕδωρ, ὅπως νίψῃ τὰς χεῖρας.

Τοῦτου γενομένου, ἤρθησαν τὰ καλύμματα τῶν περιεχόντων τὰ φαγητὰ ἀγγείων.

Ἀναντιρρήτως δὲν εἶχεν ἄδικον ὁ γέρον Ὄθωμανός, εἰπὼν καθ' ὁδόν τῷ νέῳ, ὅτι ἐκάλει αὐτὸν εἰς ἀληθῆς δειπνὸν *ραμαζάν*.

Ἐκτακτος ποικιλία βρωμάτων, διαδεχομένων ἀλλήλα, λιπαρῶν, ὡς εἰθίσται τῇ τουρκικῇ μαγειρικῇ, πλουτοῦς γλυκισμάτων παρετίθετο ἀδιακόπως πρὸ τῶν τριῶν συνδαιτημόνων. Τρίς ἢ τετράκις οἱ ὑπηρεταὶ ἐκόμισαν διίσκους χαλκοῦς, ἐφ' ὧν ἦσαν τεθειμένα τὰ περιέχοντα τὰ φαγητὰ ἀγγεῖα. Πλὴν τῶν γλυκισμάτων, ἅτινα ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας ἱστορίας ἀνεφέραμεν καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἔλειπον ἀπὸ τοῦ δειπνίου τούτου, παρετίθησαν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὸ *μουχαλεμπι* καὶ τὸ *ταουκ-γκιοκ-σου*.

Ὁ ἡμέτερος ἦρωε εὗρισκε λίαν δύσκολον τὸ διὰ τῶν δακτύλων τρῶγειν, πολλὰκις δὲ ἐκίνει τὸν γέλωτα τὸν δύο Ὄθωμανῶν διὰ τῆς ἀνεπιτηδεϊότητός του, ἐνῶ ἐκεῖνοι ἔτρωγον μετὰ μεγίστης εὐχερείας.

— Θέλεις δὲν θέλεις, παιδί μου, εἶπεν ὁ ἀγαθὸς γέρον, θὰ φάγῃς ἀπόψε ὡς ἀληθῆς Μουσουλμάνος.

— Τόσῃν ὥραν αὐτὸ προσπαθῶ γὰρ κατορθῶσω, ἀπήντησεν ὁ νέος.

— Αἴ! τώρα, ὅπως δήποτε, ὑποφέρεσαι, ἀλλὰ γὰρ ἴδωμεν τί θὰ κάμῃς μετὰ τὸ *πιλάφ*.

Καὶ ἀληθῶς, κατὰ τὸ φαγητὸν τοῦτο, διήγειρε τὸν καγχασμὸν τῶν Ὄθωμανῶν, οἵτινες, σχηματίζοντες ἐν τῇ καλῇ σφαῖραν ἐξ ὀρύζης, ἔφερον αὐτὴν μετ' εὐκολίας, ἣν παρέχει ἡ ἑξίς, εἰς τὸ στόμα.

— Ἀλήθεια, εἶπεν αἰφνης ὁ γέρον μπέης, περὶ τὸ τέλος τοῦ δειπνίου, πολλὰκις ἠθέλησα γὰρ σὲ ἐρωτήσω, καὶ εἰς τὸν δρόμον τώρα, ὅτε ἤρχόμεθα, τί

ἀκέπτεσαι, ὅταν, μεταβαίνων εἰς τὸν γειτονικὸν λόφον, κάθησαι ἐπὶ λίθου ἢ μένεις ὄρθιος καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν οὐδὲν ἄλλο κάμνεις παρὰ νάφαιρῆσαι διαρκῶς ἢ γὰρ παρατηρῆς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ;

— Τί ἄλλο παρὰ γὰρ θαυμάζω τὰς ὠραίας τοποθεσίας, εἶπεν ὁ νέος, διαπορῶν ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ τοῦ Ὄθωμανοῦ, αἵτινες ἐκτυλίσσονται ἐνώπιόν μου.

— Τόσῃν ἡδονὴν εὗρίσκεις λοιπὸν εἰς τοῦτο, ὥστε γὰρ μὴ δύνασαι νάποσπασθῆς ἐξ αὐτοῦ καὶ γὰρ τὸ ἐπαναλαμβάνης αἰωνίως; Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἀπὸ τοιαύτην τινα ἀπόλαυσιν σὲ ἀπέσπασε πρὸ ὀλίγου καὶ ὁ Ἀχμέτ, ὅταν σὲ συνήνητησεν. Ἦ τὸ σκότος τῆς νυκτός δὲν παρέχει τοιαῦτα ὠραῖα θεάματα, μόνον δὲ ἡ ἡμέρα σὲ δίδει ἀφορμὴν γὰρ χάσκῃς. Τί λέγεις σὺ, Ἀχμέτ;

— Ἦξούρω καὶ ἐγώ! . . . εἶπεν ὁ νέος Τοῦρκος. Νομίζω ὅμως ὅτι καὶ ἡ νύξ ἔχει τὰς καλλονὰς τῆς, ὡς καὶ ἡ ἡμέρα.

— Λοιπὸν τὰ αὐτὰ πάντοτε σὲ ἀπορροφῶσι, παιδί μου Πέτρε; ἠρώτησεν ὁ γέρον.

(Ἐπιτετα συνέχεια)

Α. ΕΝΥΛΛΗΣ.

Π. ΒΕΡΓΩΤΗ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΛΑΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΔΑΝΤΟΥ

Προοίμιον τοῦ μεταφραστοῦ

Ὁ Ἀλιγκέρης εἶναι ὁ ποιητὴς τοῦ καθολικισμοῦ, ὅπως ὁ Ὀμηρος, τῆς πολυθείας καὶ ὁ Σαίξπηρ, τῆς διαμαρτυρήσεως. Ὁ λόγος ἐκάστου αὐτῶν, ὁμοῦ μετὰ τὸν λόγον τοῦ Μωϋσῆ καὶ μετὰ τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ἀποτελοῦν τὰ πέντε χρυσὰ βιβλία τῆς ἀνθρωπότητος. Αἱ αὐτὰ καυχῶνται οἱ αἰῶνες, καὶ ἐπαίρεται ἡ ὑδρόγειος σφαῖρα πρὸς τοὺς ἀστερισμοὺς τοῦ οὐρανοῦ. Τὰ δύο βιβλία πιστεύετε, ὅτι κατέβησαν ἄνωθεν εἰς τὴν γῆν, ὅλα αἰσθάνεσθε ν' ἀναβιβάζουν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸν κόσμον τῶν θλίψεων πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ἡ ἱστορία εἶναι ἡ ἐκτύλιξις τοῦ θεοῦ ἔσωθεν τοῦ ἀνθρωπίνου. Ἐνώπιον τοῦ Πελασγοῦ φαίνονται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα φαίνεται θεῖον, φαίνεται ἀνθρώπινον, ἀλλὰ συγκεχυμένα ἀνθρώποι καὶ θεοὶ εἰς συγκοινωνίαν, εἰς ἐπιμιξίαν. Ἔχουν τὰ αὐτὰ πάθη, τὰ αὐτὰ προτερήματα κοινῶς τοὺς ἔρωτας, τὰ συμπόσια, τοὺς ἀσβέστους γέλωτας. Δὲν ἔχουν καὶ πολὺ ἄδικον εἶναι, βλέπετε, ἡ ἦβη καὶ ἡ νεότης τοῦ κόσμου καὶ τῆς θεότητος. Αὐτὸ τὸ ὠραῖον

(1) Ἀνδρανήτης, τὸ μέρος τῆς οἰκίας, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν οἱ ἄνδρες.

(1) Τράπεζα.

παλληκάρη, ἡ ἀνθρωπότης, θὰ τραγουδήσῃ καὶ θὰ χαρῆ ἐξ ἅπαντος τὰ τερπνὰ τῆς ζωῆς.

Ἐνώπιον τοῦ Νεολατίνου ποιητοῦ εἶναι πλέον φανερωμένον τὸ θεῖον· τοῦ ἀφρέθη τὸ σκέπασμα· ἔγεινεν ἡ ἀποκάλυψις του. Ἀλλὰ ζητεῖ αὐτὸς τὸ θεῖον εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἀκόμη ἀρκετὸν δὲν τὸ εὐρίσκει. Ἀδῆμονεῖ καὶ κυριεύεται ἀπὸ θεῖαν τινὰ μανίαν νὰ τὸ καταστήσῃ ὑπαρκτόν· καὶ ἰδοὺ τὸ πλάττει πέραν τοῦ τάφου καὶ τῆς φθορᾶς. Θεμέλιοι τοῦ κτιρίου λίθοι εἶναι οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς τὰ σπλάγγνα.

Ἐνώπιον τοῦ Ἀγγλοσάξονος, τὸ γήινον καὶ τὸ οὐράνιον συγκερνῶνται πλέον εἰς τὸν κόσμον. Ἀνερχομένη ἡ ἀνθρωπότης πρὸς τὴν θεότητα, κατερχομένη πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ἡ θεότης συναντῶνται ὑπεράνω τῶν ἐγκόσμιων καὶ καταβαίνουν ἑμῶς εἰς τὰ ἐγκόσμια, διὰ νὰ μένουν ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ συνάμα ἐκτὸς αὐτῶν. Ἡ συνάντησις των συμβαίνει, θεωρεῖται εἰς τὸν δεῖνα τόπον, εἰς τὰ δεῖνα πρόσωπα, καὶ παρίσταται ὡς πάλῃ, ὡς δρᾶσις. Ἄν ὕλικῶς νικηθῇ τὸ πνεῦμα, νικᾶται πνευματικῶς ἡ ὕλη.

Καὶ αἱ πέντε αὐταὶ ἀθάνατοι Σειρήνες, αἱ πέντε παγκόσμιοι αὐταὶ βίβλοι, ἡ βίβλος τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ τῆς συγκρούσεως αὐτῆς, ἡ τῆς ἀδελφοποιήσεώς της, ἡ τῆς συναισθήσεως τῆς θεϊότητός της, — καὶ ἡ τῆς δράσεως αὐτῆς κατὰ τὴν θεῖαν αὐτὴν συνείδησιν, ἡ τῆς παρορμησεώς της ἀπὸ τὸ ἐκάστοτε ὀλιγώτερον ἑλλημματικὸν πρὸς τὸ τέλειον, — αἱ πέντε αὐταὶ μεγάλαι ψυχαί, αἱ πέντε διαδοχικῶς λαμπρυνόμεναι αὐταὶ συνειδήσεις τῆς ἀνθρωπότητος ἐλάλησαν τὴν ζωντανὴν γλῶσσαν τῆς νοήσεως καὶ τῆς καρδίας αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἰδίως ὁ Δάντης δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ χειραφέτησιν ἀνθρωπίνης συνειδήσεως χωρὶς χειραφέτησιν τῆς γλώσσης αὐτῆς, καὶ μὲ θάρρος τόσον τεράστιον καὶ συνάμα τόσον φυσικὸν κατέστησεν ἐλευθερὰς τὰς πρὶν ἀνδράποδα, — τὰς γλώσσας τῶν λαῶν, λαλήσας καὶ χαράξας τὴν γλῶσσαν ὅλης τῆς Ἰταλίας, καὶ ἀποπτύσας τὴν γλῶσσαν μικρᾶς τοποθεσίας, μικρᾶς φυλῆς ἀλαζόνος, ἀγερώχου, ὑπεροπτικῆς, ἀποκλειστικῆς, ἄλλοτε ὑπαρξάσης—τοῦ Λατίου.

Τὰ πέντε ταῦτα μέλη, ὁ Μωϋσῆς, ὁ Ὀμηρος, ὁ Εὐαγγελιστὴς, ὁ Δάντης καὶ ὁ Σαίξπηρ ἀποτελοῦν τὸ ἐν σῶμα, τὸν ἕνα κορμὸν τοῦ ὕψηλοῦ καὶ παγκοσμίου λόγου. Αἱ πέντε ἀντίστοιχοι ἐποχαὶ εἶναι τοῦ λόγου αἱ πέντε ἡλικίαι. Ἰδοὺ ἡ πρώτη ἡλικία μὲ τὸν ἱστορικόν, ἰδοὺ ἡ νεανικὴ μὲ τὸν ἐποποιόν, τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου μὲ τὸν εὐαγγελιζόμενον, ἡ ἀνδρική μὲ τὸν λυρικόν, ἡ ὠ-

ρμος καὶ τελεία μὲ τὸν δραματοῦργον. Πέραν τοῦ δραματοῦργου, πέραν τοῦ Σαίξπηρ τίς οἶδεν ὅποια τινὰ θὰ μεγαλοῦρησῃ ἄλλα, ὅποια τρόπαια θὰ στήσῃ ὁ λόγος.

Αἱ πέντε ἡλικίαι αὐταὶ ἔχουν μεγάλην μεταξὺ των ὁμοιότητα, διότι ὁ κορμὸς ὁ εὐγενὴς ὀργανισμὸς τοῦ ἐξόχου λόγου εἶναι ὁμοιοειδής. Ἐκαστὸν τῶν λαμπρῶν τούτων καὶ ὑπερόχων μεγαλοῦρημάτων τῆς ἀνθρωπότητος, ἐκάστη τῶν ἀποκαλύψεων, τῶν δέλτων τούτων, ἐφανέρωσε τὸ κατὰ καιρὸν γλυκὺ καὶ χρυσοῦν ὄνειρον τῆς ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ ὑπαρ αὐτῆς. Ἐγνωστοποίησεν εἰς αὐτὴν ἀγνωστούμενον τι, — τὸν ἑαυτὸν της τὸν ἐκάστοτε ἀποθεοῦμενον.

Τὸ ἔργον τοῦ Μωϋσῆ εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου· τὸ ἔργον τοῦ Ὀμήρου εἶναι ἡ ποίησις αὐτοῦ. Τὸ ἔργον τοῦ Ἰησοῦ εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ πνευματικοῦ κόσμου· τὸ ἔργον τοῦ Δάντου εἶναι ἡ ποίησις αὐτοῦ. Τὸ ἔργον τοῦ Σαίξπηρ εἶναι ἡ πεισματωδεστάτη καὶ ἰσορροπωδεστάτη σύγκρουσις τῆς δυάδος ταύτης, εἶναι ὡσανεὶ γυμνικὸς ἀγὼν, ἀξιοθέατος γυμνασία τῶν ἀπεράντων τούτων δύο, ἀπολήγουσα εἰς ἐναγκαλισμὸν καὶ συνοικέσιον.

Τὸ ἔργον ἰδίως ἐκείνου, ὅστις, διὰ νὰ ἔχη τὴν ὑψίστην ἀξίαν, ὅτι τῷ ὄντι ἔπλασε καὶ ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου, ἔπρεπε νὰ ἦναι τυφλός, ὅστις ἔλαβε τὴν ἐξοχὸν τῷ ὄντι τιμὴν νὰ μείνῃ ἀπατρις ἐνεκα ὑπερβολῆς πατρίδων, τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι βεβαίως ἡ βασίλισσα τῶν ποιήσεων· ἡ ποίησις αὕτη ἐνεκυμονήθη, ἐγεννήθη εἰς τὴν ὦραν της· εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ὠραία ποίησις. Ἀπὸ τὸ γῆρας της ἀντλεῖ ἀενάως ἦθρον καὶ νεότητα· τρέφει τὸ ἀνθος τῶν καρδιῶν, τὸ ἄωτον τῶν διανοιῶν· φαιδρύνει, στηρίζει τὰς κορυφὰς τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τοῦ ἐκ νέκταρος καὶ ἀμβροσίας ἀδαπανήτου ἄρτου αὐτῆς.

Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦ Ναζωραίου τί ἄρα γε εἶναι; Ἡ ἀνδρεία τοῦ λόγου ὅλη νὰ τὸ δείξῃ δὲν ἀρκεῖ. Εἶναι τὸ θεῖον καταρρέυσαν ἐκ τῶν ἀσέρων ἀνωθεν εἰς γλυκυτάτας ἀστράπας, εἰς γαλινηναίους κεραυνούς, εἰς πυρκαϊὰν ἐκ λέξεων, καὶ τι πλέον. Κινεῖται διὰ νὰ συγκροτήσῃ, μὲ τοὺς μεγάλους τροχοὺς τῶν κοινωτικῶν, ἁρμονικῶν, τὴν ὅποιαν ν' ἀκροάζονται καὶ νὰ μένουν ἐκστατικοὶ οἱ οὐρανοί, καὶ τι πλέον. Ἐνεργεῖ μὲ ὀρμὴν τὴν προσέγγισιν τῶν ψυχῶν πρὸς τὴν ὠραίότητα τῆς θεῖας τῶν ὄντων ἀρχῆς, καὶ τι πλέον...

Ἐπιπέσεις ἐκάστης τῶν δημιουργικῶν τοῦ λόγου τούτων εἶναι ὁ πόλεμος τῆς ἐπιγείου σκιᾶς καὶ τοῦ φωτός τοῦ οὐρανοῦ. Ἄνωθεν τοῦ Μωϋσῆ φαίνεται πρόσφατον τὸ χάος· εἶναι νῦν ἀκόμη καὶ ἀστήρ· ἐνώπιον τοῦ Ὀμήρου, ἀμ-

φίβολον λυκαυγές, ὠραία ἡώς· ἐνώπιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ἡ ἀνατολή καὶ ὁ ἀκτινοβόλος ἥλιος· ἐνώπιον τοῦ Δάντη, αὐγή καὶ ἡμέρα πλατεῖα· περίξ τοῦ Σαίξπηρ πλήρης μεσημβρία καὶ συνεσταλμένον τὸ κράτος τῆς σκιάς.

Ἐκαστὸν τῶν ἔργων τούτων ἦρωα ἔχει τὸν μικρόκοσμον ἐν τῷ μακροκόσμῳ, τὸ ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἀποτελούμενον ἀπὸ τὸ ἡμισυ ἀνδρα, καὶ ἀπὸ τὸ ἡμισυ γυναῖκα, — τὸν ἀνθρωπον. Εἰς τὸν Μωϋσῆ, ἰδοὺ ὁ πρῶτος ἀνθρωπος καὶ ἡ μήτηρ ὅλων τῶν μητέρων ἐν τινι κόσμῳ ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ, ἐν τῇ Ἐδέμ. Εἰς τὸν Ὀμηρον, ἡ ὠραία Ἑλένη καὶ ὁ ποδώκης δῖος Ἀχιλλεύς, εἰς τὴν ὠραίαν ἐπιφάνειαν τοῦ κόσμου. Εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν, κάτω οἱ φραγμοὶ, κάτω τὸ χάσμα· θεῖανθρωπος καὶ παρθενωμήτωρ πρὸς τὸν κρυπτόμενον κόσμον τοῦ πνεύματος, τῆς ἱεραῆς ἀγάπης, τῆς χάριτος τῆς θεῖας. Εἰς τὸν Ἀλιγκέρην, εἰς τὸν ποιητὴν τῆς Ἰταλίας ὁ δεῖνα ἀνὴρ, ὁ Δάντης, ἡ δεῖνα γυνὴ ἡ Βεατρίκη πλήρης ἔρωτος περιοδοῦντες τὸν πνευματικὸν τοῦτον κόσμον. Εἰς τὸν Σαίξπηρ ὁ καθολικὸς ἀνὴρ, ἡ καθολικὴ γυνὴ ἐντὸς τοῦ κράματος τῶν δύο κόσμων, εἰς τὴν φλογερωτέραν καὶ συγκρουστικωτέραν κίνησιν αὐτοῦ, ὁ καθόλου ἀνθρωπος ἀπὸ τὸν χωρικὸν μέχρι τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ ἀπὸ τὴν στρίγγλαν μέχρι τῆς ἀξιολατρεύτου Ἰουλιέττας.

Οἱ πέντε οὗτοι κόσμοι τοῦ λόγου ἔχουν πολλὰ τὰ ὅμοια· ἀλλ' ἔχουν καὶ ἀνομοιότητα μεγάλας. Αὐταὶ προέρχονται ἀπὸ τὰ μεγάλα ἀποστάσεις τῶν χρόνων, αἱ ὅποια τοὺς χωρίζουν. Ἰδίως τὰ πολλὰ ταῦτα ὅμοια καὶ ἀνόμοια παρατηροῦμεν μεταξὺ τοῦ Ὀμήρου καὶ τοῦ Καθολικοῦ ποιητοῦ. Ἰσως ἄλλοτε ἐξαπλώσωμεν τὴν ιδέαν ταύτην. Ἐν γένει ὅμως ὁ Ὀμηρος εἶναι ὁ ποιητὴς τοῦ ὄρατοῦ, τοῦ αἰσθητῶς ἐξόχου, ἐνῶ ὁ Δάντης εἶναι τῶν ἀοράτων πλάστης, τοῦ κόσμου τῶν πνευμάτων.

Ὁ Ἀλιγκέρης μάλιστα πολλὰ ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν ἀκμαιοτάτην καὶ ποικιλόμορφον καὶ χαριστάτην μας ἑλληνικὴν μυθολογίαν καὶ φιλολογίαν. Ἐὰν ἐλάμβανεν αὕτη ὀπίσω ὅ,τι τῆς ἐπῆρεν ὁ Φλωρεντικὸς ὀλίγα ἄσματα τῆς θεῖας τῶντι Κωμωδίας θὰ ἔμεναν ἀκολόβωτα. Ἐὰν εὐτυχίσωμεν ποτὲ νὰ ἐκδώσωμεν εἰς φῶς τὴν μετάφρασιν τῆς Κολάσεως ὀλόκληρον, θὰ προσπαθῶμεν νὰ καταδείξωμεν καὶ πόσον, ἀπὸ τὰ χρυσορυχέα τῆς προγοικῆς ἀρχαιότητος, μεταλλοῦ πολυτιμοῦ ὑπάρχει εἰς τὸ ἰταλικὸν τοῦτο ἀρχιτεκτόνημα.

Τὸ πέμπτον ἄσμα τῆς Κολάσεως παριστᾷ τὸν κύκλον, ὅπου οἱ ἀκόλαστοι κολάζονται. Τὸ ἄσμα τοῦτο περιέχει τὸ ἀμίμητον ἐπεισόδιον τῆς

Φραντσέσκα. Οί γονείς της ήθελαν να την υπανδρεύσουν με άσχημότατον πρόσωπον, τὸν Γιαντζιόττον Μαλατέσαν. Ἦθελαν, θέλησιν να μὴν ἔχη ἡ θυγάτηρ των. Βεβαιότατοι ἦσαν, ὅτι, ἂν τὸν εἶδεν, δὲν θὰ ἔφεργεν εἰς τοῦτο ἡ Φραντσέσκα. Τοῦτο δὲν τοὺς ἔφερον εἰς ἀμνηχανίαν. . . . Παρέστησαν εἰς αὐτήν, ὅτι θὰ συζευχθῆ τὸν εὐγενικώτατον τὴν καρδίαν καὶ ὄχι ἀσχημον Παῦλον, ἀδελφὸν τοῦ Γιαντζιόττου. Ἐτεχνάσθησαν ἀπάτην. Ἡ ἀπάτη οὕτω πως ἐνηργήθη, κατὰ τὴν ὥραν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ὡς ἡ Φραντσέσκα ἐπίστευσεν, ὅτι ὁ Παῦλος ἦτον ὁ σύζυγός της. Δὲν ἤσθάνθη τὴν πλάνην της εἰμὴ ὀλίγον ἄργά — τὴν πρῶτην τῆς ἐπαύριον. Κατόπιν τούτων παρεβιάσθη ὅ, τι ἀκανθῶδες εὐκολον παρουσιάζει ὁ κόσμος — τὸ καθήκον. . . .

Μαργαρίτης πολύτιμος τῆς θείας Κωμωδίας εἶναι τὸ ἐπιστόδιον τοῦτο. Εὐρίσκειται τῷ ὄντι εἰς τρικυμίαν ἀμνηχανίας ἡ ψυχὴ τί πρῶτον να θαυμάσῃ εἰς αὐτὸ, τὴν ἀπαράμιλλον τέχνην, τὴν ἀθροτάτην λεπτότητα τῆς περιγραφῆς, ἢ τὰ ὑψηλὰ διδάγματα, τὰ ὁποῖα δύνανται ν' ἀντλήσουν αἱ καρδίαι ἀπὸ τὴν ζωηρὰν ταύτην εἰκόνα. Τῷ ὄντι ἡ δραματικὴ αὕτη παράστασις εἶναι σωφρονιστικωτάτη νοθεσία, τὴν ὁποῖαν ἀπευθύνει πρὸς τὴν κοινωνίαν ἢ ποιήσις. Δακτυλοδεικτεῖ τὰ θύματα τῶν βεβιασμένων ὑμεναίων, τῶν κακουργικῶν.

ἜΣΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἐστῆς κόλασις τὸ σκοτεινὸ περίγυρον, ὡς εἶπα, τὸ δεῦτερον κατέβηκα ἐπάνω ἀπὸ τὸ πρῶτο. Ὁ τόπος λιγοστεύει ἐκεῖ, καὶ αὐξάνει ὁ πόνος τόσον, ὥστε φωναίς ἐλεειναῖς οἱ κολασμένοι βγάζουν. Ὅπως ὁ Μίνως στέκει ἐκεῖ φόβος καὶ τρόμος εἶναι. Ἄγρια, σκληρὰ τὰ δόντια τοῦ συχνὰ τριζομανάει. Ἐετάζει ὅλα τὰ κρίματα ἔστων τόπον ὅθ' ἐμβαίνουν. Κρίνει καὶ στέρνει ὅπως ζωσθῆ. Λέγω, πῶς ὅταν ἔλθῃ, ἐμπρὸς τοῦ ἡ κακῆ ψυχῆ ταῖς ἀμαρτίαις της λέγει, καὶ ἀνεξομολόγητη κάμμια δὲν ἀφίνει. Κ' ἐκεῖνος, ποῦ ἀλάθευτα τὰ κρίματα γνωρίζει, κυττάζει ποῖος τῆς κόλασις θὰ τὴν κολάσῃ τόπος, καὶ τόσαις δίπλαϊς ζώνεται μετὰ τὴν οὐρὰ τὸ σῶμα,

ὅσα σκαλιὰ να καταβῆ ὁ ἀποθαμμένος πρέπει. Πλήθος ψυχαῖς ἀδιάκοπα ἐμπρὸς τοῦ παραστέκουν, καὶ μία να κριθοῦν πηγαίνουν εἰς ἐκεῖνον. Λέγουν καὶ ἀκούει ἔπειτα στρέφουν, πηγαίνουν κάτω. Ὡς σὺ, ποῦ ἤλθες να ἰδῆς ἀραχνιασμένους τόπους τοῦτου τοῦ κάτω κόσμου μας τοῦ πολυπικραμένου, ποῦ τόσους ξένους δέχεται καὶ θλίψεις τοὺς χορταίνει, ὡς μ' εἶδε ὁ Μίνως ἐκράξεν, ἀφίνοντας τὸ ἔργο, ποῦ ἔχει τὸ μέγα καὶ φρικτὸ ἐκεῖνο ἀξιώμα του, ὅπως ἐμβαίνεις πρόσχε καὶ εἰς ποιὸν σὺ δίνεις πίστι, μὴ σοῦ πλανᾷ τὸ λογισμὸ τῆς ἐμβασίᾳς ὁ πλάτος. Κι' ὁ ὀδηγός μου τοῦ ἀπαντᾷ καὶ πῶς καὶ σὺ φωνάζεις; ἀπὸ τῆ Μοῖρα εἶναι γραφτὸ, ἐδόθη αὐτὸς να ὑπάγῃ μὴ φέρῃς πλέον ἐμπόδια, μὴν ἐρωτήσης ἄλλο. ἐκεῖνος ἔστ' ἠθέλησε, ποῦ ὅ, τι θέλει κάνει. Τώρα ἀρχίζουν ἡ φωναίς παντοτεινῶν βασάνων να μοῦ βοῖζουν εἰς τ' αὐτιά, τώρα ἔς τόπο φθάνω, ὅπου ἡ κλάψης ἡ πολλαῖς τὸ σῶμά μου ταράζουν φθάνω ἔς τόπο, ποῦ ἀπὸ φῶς ὠρφανεμμένος ἦτον, ὅπου τὸ μαῦρο καὶ ἄλαλο σκοτάδι βασιλεύει, ποῦ ἀκατάπαυστα βοᾷ ἴσάν θάλασσαν ἀγριωμένη, ὅταν τὴν δέρνουν ἀνεμοί, ποῦ δέρνονται καὶ ἐκεῖνοι. Τῆς κόλασις ἡ ἀσίγητη ἐκεῖνη ἀνεμοζάλη ἀρπάζει ἀνάερα ταῖς ψυχαῖς καὶ σκόρπιας ταῖς τινάζει, στρεφογυρίζει ταῖς μετὰ βιά, συγκρούει καὶ βρασιάνει. Κι' ὀπότε, ἀνεμοσκόρπισταις αὐταῖς καθὼς πηγαίνουν, ἐμπρὸς εἰς τὸ θεώρατο φρικτὸ κρημνὸ εὐρεθοῦνε, ὅθεν τὸ χάσμα φαίνεται τοῦ ἄλλου βάθους κάτω, ἐκ' εἶν' ἡ ἐλεειναῖς φωναίς, οἱ ὄδυρμοὶ καὶ οἱ θρήνοι, ἐκεῖ πρὸς τὴ θεότητα ἔξερνοῦν φρικταῖς βλασφήμιας. Κ' ἐνόησα πῶς τυραννοῦν τὰ βάσανα τὰ τόσα ἐκεῖνους, ὅσοι ἔπεσαν ἴσταις ἀμαρτίαις τῆς σάρκας, ὅπου σκλαβόθουν ἔς ὄρεξες τὸ λογικὸ καὶ εἰς πάθη.

Κ' εἶδες ποτε ἔστων οὐρανὸ χειμῶνα μετὰ τὰ κρύα πυκνὸ κοπάδι να περνᾷ μεγάλο ἀπὸ φαρώνια, καὶ ἡ ἀπλωταῖς φτερούγαις τοὺς ἀνάερα να τὰ σέρνουν, ἔτσι καὶ ἐκεῖναις ταῖς ψυχαῖς, τοῦ ἀνεμου ἢ φτερούγαις. Ἄνεμοδέρνοντ' ἀπαυστα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀνω κάτω. Κάμμια ἐλπίδα σταῖς ψυχαῖς παρηγοριὰ δὲν δίνει, ὄχι να παύσουν οἱ καῦμοι, μετὰ οὐδὲ να λιγοστεύσουν. Κι' ὡς γερανῶν μακρειαὶ σειρὰ γοερά, περνώντας, κρῶζει, παρόμοια εἶδα ψυχαις να φέρν' ἡ ἀνεμοζάλη, καὶ ἐγὼ ταῖς ἀκουσα τρανὰ να βαρειναστενάζου. Καὶ τὸ διδάσκαλο ἐρωτῶ, τί ψυχολόγ' εἶν' ἐκεῖνο; Ἡ πρώτη, ἐμπρὸς ἀπὸ αὐταῖς βασίλισσα ἦτον, μοῦπε, καὶ ἄλλοτ' ἐξουσίαζε πολλαῖς φυλαῖς καὶ γλώσσαις. Ἡ ἄσμεναῖς της ὄρεξες τὴν ἐνικοῦσαν τόσο, ποῦ νόμου ἔκαμε θέλησι τὴ θέλησι τῆς σάρκας, τοῦ κόσμου τὴν κατάκρισι τὴν τόση γιὰ να φύγῃ. Ἐκεῖν' εἶν' ἡ Σεμίραμι, ποῦ ἡ ἱστορία φωνάζει, ὅτι τὸ Νίνο ἐβύζασε καὶ ὡς ἀνδρα της τὸν εἶχε. Τοὺς τόπους ἐξουσίαζε, ποῦ κυβερνᾷ ὁ Σουλτάνος. Ἡ ἄλλη, ποῦ ἐκεῖ θωρεῖς, εἶν' ἡ ψυχὴ ἐκεῖνη, ποῦ, ἐπάνω στὴν παραφορὰ τοῦ φλογεροῦ ἐρωτᾷ της, ἐπῆρε μετὰ τὸ χερί της ποτῆρι τοῦ θανάτου, καὶ εἰς τοῦ Σιχαίου τὴ σικιά, ἔστων πρῶτο συντροφὸ της, κακὴ προδότρα ἐδείχθηκε, γυναῖκα δίχως πίστι. Παρέκει εἶν' ἡ φιλήδονη καὶ ἄσωτη Κλεοπάτρα. Καὶ τὴν Ἐλένη κύτταξε, ποῦ γιὰ τὸν ἐρωτᾷ της τόσος καιρὸς ἐπέρας μετὰ αἱματοχυσίαις. Τὸν Ἀχιλλέα εἶδα μετὰ αὐταῖς, τὸ ἄξιο παλληκάρη, ποῦ ἀπὸ ἐρωτα μετὰ ὀρμῆ ἔς τὸ τέλος πολεμοῦσε. Εἶδα τὸν Πάρι, Τριστανό . . . καὶ ἐπάνω, ἀπὸ χίλιας ψυχαις μοῦ ἐδακτυλόδειξε καὶ ὠνόμασ' ὁ ὀδηγός μου, ψυχαις ποῦ ἐχώρισ' ἐρωτας ἀπ' τὸν ἐπάνω κόσμον. Κ' ἐγὼ τοῦ διδασκάλου μου ὡς ἀκουσα τὸ στόμα,

χαριτωμέναις δέσποιναίς,
γενναίους ἰππόταις τόσους
τῶν περασμένων ἡμερῶν
νὰ μοῦ ὀνοματίζη,
συντρίβεται ἡ καρδιά μου,
νὰ σβύνωμαι μοῦ ἐφάνη,
καὶ λέγω, ποιητὴ, ποθῶ
ἔκείναις νὰ ὀμιλήσω
ταῖς δυὸ ψυχαῖς, ὅπου μαζῆ
ζευγαρωμέναις πᾶνε,
καὶ τόσο φαίνοντ' ἐλαφραῖς
ἔστὸν ἄνεμο πῶς εἶναι.
Καὶ μ' ἀποκρίθη, θεὰ ἰδῆς
ἀφοῦ μᾶς πλησιάζουσιν,
καὶ τότε παρακάλεσ' ταῖς
ἔστων ἔρωτα ἐκείνου,
ὅπου ταῖς σέρνει ἔτσι μαζῆ,
κ' ἐκείναις θεὰ ἔλθουν.
Καθὼς ταῖς γέρνει κατὰ μᾶς
τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου,
ἔσुरα μιὰ ψηλὴ φωνή,
ψυχαῖς βασιανισμέναις,
ἔλατε νὰ ὀμιλήσετε,
ἂν ἄλλος δὲν τ' ἀρνιέται.

(ἐκολουθεῖ)

ΠΟΙΚΙΛΑ

Περὶ Πυρίτιδος. — Θεωρεῖται βέβαιον ὅτι ἡ πυρίτις ἢ τοῦλάχιστον οὐσία τις παρεμφερῆς ἦτο γνωστὴ εἰς ἀρχαιοτάτους χρόνους· σχολιαστὴς κώδικος νόμων τοῦ Ἰνδοστᾶν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐγένετο ἐκεῖ χρῆσις αὐτῆς πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων. Ὁ Μάρκος Γράχος, ζήσας περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Θ'. αἰῶνος, ἀναφέρει δύο εἶδη πυροτεχνημάτων, ἅτινα ἀμφοτέρω, λέγει, παρεσκευάζοντο δι' ἄνθρακος, θείου καὶ νί-

τρου, τοῦτέστιν ἀκριβῶς διὰ τῶν ὑποστάσεων τῆς πυρίτιδος. Ὁ Βάκων ἐγνώριζεν ἐπίσης καὶ αὐτὸς τὴν ὕλην ταύτην, ἀλλ' ἐφοβεῖτο νὰ τὴν ἀποκαλύψῃ πολὺ φανερά, ὅπως μὴ κάμῃ ὁ λαὸς κακὴν αὐτῆς χρῆσιν· ὑποθέτει δὲ οὗτος, ὅτι ὁ Γεδεὼν διὰ τῆς πυρίτιδος κατώρθωσε νὰ νικήσῃ τοὺς Μαδιανίτας μετὰ τῶν τριακοσίων του. Διαφεύγει τὴν μνήμην ἡμῶν τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὅστις ἐν Θεσσαλίᾳ κατὰ τὴν μυθολογίαν ἀπεμιμνήσκει τοὺς κεραυνούς τοῦ Διός, ἐνεκα τοῦ ὁποίου ὀργισθεὶς ὁ ἐρίδουπος ἐξηκόντιοις κεραυνὸν καὶ τὸν κατέκασεν. Μὴ καὶ οὗτος μετεχειρίζετο πυρίτιδα καὶ ἔγεινε θῦμα τῆς ἰδίας τέχνης;

Αἱ πρῶται γνώσεις περὶ χρῆσεως τῆς πυρίτιδος ἐν Εὐρώπῃ ἀναβαίνουσιν εἰς τὸν ἔννατον αἰῶνα· ἀρχαῖος χρονογράφος ἀναφέρει, ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς Τύνιδος εἰς ναυμαχίαν πρὸς τὸν μαῦρον βασιλέα τῆς Σεβίλλης μετεχειρίσθη σιδηροῦς σωλῆνας, ἐκ πυροσφοκροτοῦντας ὡς ὁ κεραυνός. Οἱ Βενετοὶ μετεχειρίσθησαν πυρίτιδα εἰς πόλεμον πρὸς τοὺς Γενουησίους τὸ 1380 καὶ ἅπασα ἡ Ἰταλία κατηγόρησεν αὐταὺς ὅτι παρέβησαν τὰ εὐγενῆ τοῦ πολέμου ἔθιμα.

Ὁ Κερβάντης, ὅστις ὡς γνωστὸν ἐν τῇ συγγραφῇ του ἐξέθετο πολλὰ δόγματα ἠθικά, τίθησιν εἰς τὸ στόμα τοῦ δὸν Κιχώτου ὅτι ἔφευρέτης τοῦ πυροβολικοῦ εὕρισκεται εἰς τὸν ἄδην. Ὁ Μίλτων εἰς τὸν *Ἀπολοσθέντα Παράδεισον* ἀπεδίδει τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ τηλεβόλου εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῶν Σατανικῶν ταγμάτων. Ὁ Σούφτ εἰς τὰ *Ταξείδια τοῦ Γύλλιβερ* ἐπικρίνει πικρῶς τὰς νεωτέρας κοινωνίας ὅτι ἐφήρμοσαν τὴν γεωμετρίαν, τὴν χημείαν

καὶ τὴν μηχανικὴν εἰς ἔργα καταστροφῆς.

Πλὴν μεθ' ὅλα ταῦτα αἱ νεώτεραι μάχαι, καθ' ἃς ἐξάκοντίζονται μακρόθεν σφαῖραι ἐν μέσῳ νεφῶν καπνοῦ, εἶναι ἤττον αἱματηραὶ τῶν ἀρχαίων, καθ' ἃς οἱ μαχηταὶ συνεπλέκοντο σῶμα πρὸς σῶμα.

*

Κατὰ ῥωσικὴν τινα παροιμίαν: γίνεταί τις δεκτὸς ἀναλόγως τοῦ ἐνδύματος του, ἀλλὰ προπέμπεται ἀπερχόμενος ἀναλόγως τοῦ πνεύματός του.

ΛΥΣΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

Χοῦς, οὐς, ὄς, σχοῦ, παράσχου

Ἐλυσαν αὐτό: πρῶτος ὁ κ. Π. Ζ. Σάρογλος.

Αἱ δεσποινίδες Χαρίκλεια Μαλοκίνη-Εὐδοξία Γρηγοριάδου, Ἀθηνᾶ Παρμενίδου· αἱ κυραὶ Δίκατερinna Δ. Οἰκονόμου, Παυλίνα Ἀμελδ, Εὐτυχία Ζωνίδου· οἱ κύριοι Β. Ε. Παυλόπουλος, Π. Β. Ἡρακλεΐδης, Εὐστρ. Εὐστρατίου, Νεοκλῆς Εὐμολπίδης, Δ. Ῥωμαΐδης φωτογράφος Γ.Κ. Βλαχόπουλος φοιτητής.

ΑΙΝΙΓΜΑ Β'.

Σοφὸς καὶ μέγας βασιλεὺς ἔθνους ἀρχαιοτάτου, γιῶς μεγάλου ποιητοῦ, ἥρωος ἡγεμόνος, Δύο ἐκ τῆς καρδίας του ἀποβαλὼν στοιχεῖα, Ἐγένετο πόλεως κλεινῆς καὶ ἰσχυρᾶς ὁ μέγας, Περικλεΐδης, ἐπιεικῆς καὶ σώφρων νομοθέτης.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ

ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ γλυκυτάτου τῶν γάλλων μυθιστοριογράφων Ἰωσήφ Μερὸ

Τιμᾶται δρ. 5.

Εἰς τοὺς ΠΡΟΠΛΗΡΟΝΟΝΤΑΣ ἔτησίαν ἢ τοῦλάχιστον ἑξαμηνιαίαν
συνδρομὴν τοῦ νέου περιοδικοῦ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

τὸ ὠραῖον τοῦτο μυθιστόρημα δίδεται

ΔΩΡΕΑΝ